

تدوین اولویت های توسعه صنعت گردشگری با استفاده از مدل SWOT (مطالعه

موردی منطقه سیستان)

علی صباغ زاده

مقدمه

امروزه صنعت گردشگری در دنیا، یکی از منابع مهم درآمد و در عین حال از عوامل موثر در تبادلات فرهنگی بین کشورهاست و به عنوان گسترده ترین صنعت خدماتی جهان، حائز اهمیت ویژه ای است. این صنعت در دنیا، سومین پدیده اقتصادی بعد از صنعت نفت و صنایع خودروسازی به حساب می آید (Medalin et al, ۲۰۱۳, ۶-۷). کاظمی، ۱۳۸۶، ۲۳). از دیگر سو، صنعت توریسم یکی از بزرگترین منابع رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال در منطقه است و رشد سریع آن تغییرات سریع اجتماعی، اقتصادی و محیطی فراوانی را به دنبال خواهد داشت (Urgen, ۲۰۱۲, ۱۴). از این رو لازمه استفاده از چنین پتانسیلی، بهره گیری از رویکردهای جدید به ویژه مباحث مربوط به آمایش سرزمین و آسیب شناسی صنعت توریسم به منظور به حداقل رساندن هزینه ها و به حداکثر رساندن مواهب و درآمدهای حاصل از

آن است (حیدری، ۱۳۹۱، ۲۴، Heydari & Rahnama, ۲۰۱۳, ۴۳). همچنین باید عنوان نمود که شناخت اولویت های آسیب پذیری و توسعه صنعت گردشگری در منطقه سیستان مستلزم شناختی دقیق از چارچوب های فضایی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی منطقه است. سیستان با قدمت نزدیک به ۵۰۰۰ هزار سال در عرصه فرهنگی و جذب گردشگران داخلی و خارجی حرف های زیادی برای گفتن دارد، که دستیابی به جایگاه صحیح آن مستلزم شناخت توانمندی های توسعه ای منطقه با توجه به قابلیت های مکانی دارد (Elmar et al, ۲۰۱۳, ۹۳). از این رو توسعه در عصر پسا مدرن، مبنایی چند بُعدی پیدا کرده و از رویکردهای بخشی گذار نموده است (ویسی و همکاران، ۱۳۹۰، ۲۴). در این میان گردشگری یکی از ابعاد چند گانه توسعه فضایی یک منطقه می باشد. از اینرو آمایش سرزمین در زمینه گردشگری هر منطقه از طریق امکان